

Habima Fuchs – Quality of Being

Návštěvník, který se vydá do dočasného prostoru SVITu v Cukrovarnické 39, aby si prohlédl díla Habimy Fuchs, nalezne více než jen výstavu, nalezne chrám – místo klidu, místo, na němž může rozjímat a oddávat se svým smyslu – místo putování a setrvání. Jako odpověď na jeho očekávání soudit kriticky hodnotícím pohledem jednotlivá díla zde zazní zurčení řeky. Uvítají jej hliněné nádoby rozmístěné na podlaze (Well, Element Water / Studna, živel voda, 2014) a zdá se, že vítr při jeho vstupu zavál do galerie podzimní listí. Jeho smysly se otevírají. Vnímavost zraku, sluchu, hmatu i čichu se zvyšuje. Pozorný návštěvník ucítí vůni kořeněného čaje a vonných tyčinek, protože věci zde nejsou pouhými předměty pozorování v prostoru mezi čtyřmi bílými stěnami, ale žijí společně s námi. Jsou výsledkem a výrazem, jsou prostoupené zážitky a zkušenostmi lišky, Habimy Fuchs, která je stále na cestě.

Minulost

Sedí zde liška, japonsky kicune, mající lesklou bílou srst. Zrovna vyskočila na lavičku. „Poté co se nám zdálo, že jsme zahlédli stín bílé lišky, jsme se vydali směrem, kterým zmizela, a došli na místo, jež se nám zprvu zdálo prázdné. Byli jsme vzrušeni a strženi bouří vnitřního neklidu. Posadili jsme se a dali si čaj.“¹ Tato samotářka (Kicune, 2014) vyrobená z hlíny a potažená bílou glazurou připomíná sochy kicune, které střeží vchod do svatyní zasvěcenými božstvu Inari (bohyni plodnosti), jehož důvěrníkem je právě liška. Kicune mohou symbolizovat samotné božstvo. Podle japonské mytologie jsou obdařené schopností přeměnit se v člověka, přičemž přednost dávají podobě krásných dívek. Tlamou a ocasem, resp. ocasy, neboť jich mohou mít více, dokážou rozdělat oheň. V očích kicune Habimy Fuchs se zračí vřelost i bdělost zároveň, má několikadílňý ocas vyrobený ze svazků chrastí a jakožto talisman a posel drží v tlamě svitek papíru s pěti "mindsety (nastavení mysli)". Podle umělkyně přispívají "mindsety" k uvědomění vlastního potenciálu a jsou cestou k poznání sama sebe i ostatních lidí. Tato cesta může mít podobu putování, ale vydat se jí můžeme i v rovině duševní.

Vedle lišky se otevírá prostor, jehož okna jsou zastíněná papírovými stěnami připomínajícími japonský čajový dům. Nalezneme v něm tábořiště kočovníka (Everyday objects of a nomad, Installation / Všední předměty nomáda, Instalace) se všemi nezbytnými potřebami: matrací, pláštěm, nádobami, klíči a láhví vody; bonsaji a notebookem. Duchovnost a modernost se zkrátka nevyklučují. Digitální data jsou lehkým zavazadlem a osobním útočištěm pro věčně cestujícího, protože mu dávají možnost zůstat ve styku s lidmi z celého světa, kteří pro něj představují duševní domov.

Jedná se o tábořiště umělkyně, moderní kočovnice bez bydliště. Vystavené předměty ji buď doprovázejí, anebo je našla či sama vytvořila. Jsou současně umění i život.

Na tomto bezpečném místě skýtá jedno okno malebný výhled na stromy a ukazuje nám pohled ven. Setrvat a putovat.

Možná bude okno jednou otevřené a vítr rozezní všech šest zvonků zavěšených od stropu, na němž se rovněž nacházejí tmavá kulatá keramická hnízda s ostrými hroty, jež se podobají starobylým chatrčím (Hanging Cities, from an Ancient Civilization / Zavěšená města starověké civilizace, 2014). „Možná se předměty vznášejí nad zemí, protože na Zemi již nelze žít, nebo snad proto, aby člověku umožnily zaujmout jiný úhel pohledu?“ (Habima Fuchs)

Asijské a evropské zvonky se rozeznívají současně se zurčením řeky. Vzpomeňme si, že všechny světadílly spojuje voda, jsou „na věky věků spojené a jednotné“.

Chatrčemi podobajícími se vosím hnízdům vzdává umělkyně hold vosám, které „pro svou zbytečnost a drzost nejsou uzpůsobené k tomu, aby se nechaly ztročit člověkem“. Ve vzduchu se vznášejí zvonky, vosy a provázky přání (A little piece to rhythm and amount, Element Air / Malé dílo k rytmu a množství, živel vzduch, 2014). Vedle žvlů voda, oheň a vzduch se otevírá prostor pro živel země.

¹ Z korespondence H. F. a přítele.

Přítomnost

V truhle je zde mech, rozprostírá se jako krajina, a v mechu se nacházejí dvě hnízda (Nests in a Landscape, Element Earth / Hnízda v krajině, živel země, 2014). Na zdi visí listy papyru, jejichž struktura vyzývá k meditativnímu rozjímání (Present 1/1, Meditation on papyrus / Přítomnost 1/1, Meditace na papyru, 2014). Na prknech kousek nad zemí se plazí keramická postava vícehlavého hadu a natahuje se k oknu. Had nese jméno Pratyupanna, což ve výkladu znamená 'Multiplication in the present / Násobení přítomnosti' (2014). Stejně jako z mateřské rostliny vyrůstají stále nové rostliny, se i had nepřetržitě množí. Rodící se hadi rodí další hady, a symbolizují tak ono násobení přítomnosti. Z jednoho těla se rodí sedm těl, která se množí na čtyři těla, z těchto 28 těl vycházejí další tři těla a dávají vzniku celkem 84 tělům. V poslední místnosti se těla opět sjednocují, což je znázorněno 84 provazy nataženými mezi stěnami, které se sbíhají do jednoho provazu (Trávím své dny laděním a rozlad'ováním svého nástroje, 2014).

Budoucnost

Putování návštěvníka zde končí. Jeho duch a smysly se otevřely a vstupují do stavu soustředěnosti, možná i meditace, jež ho přivádí na cestu sebereflexe a sebeuvědomění, od jednoty k mnohosti a zpět k jednotě. Na konci výstavy stojí, klečí, sedí a leží pět keramických postav pečlivě a umně obmotaných barevnými látkami. Postavy připomínají svým uvolněným výrazem, mandlovým tvarem očí a vyrovnaným držením těla sochy bóddhisattvy. Vlastně je jich sedm, šestá postava zůstává jako možnost veškerého rozšíření nespářená, sedmá postava symbolizující dávného předka této rodiny odpočívá v klidu vně výstavy. Habima Fuchs dala těmto postavám název „The Futurologists / Futurologové“ (2014) protože zkoumají potenciál možné budoucnosti. Na mysl nám tane pět "mindsetů", které nám liška dala s sebou na cestu: světlo, lásku, dobrotu, přítomnost a pozornost. Přitom náš zrak náhle spočine na ohništi. Nelze tam v písku rozeznat stopy lišky...?

Habima Fuchs se narodila roku 1977 v Ostrově v Československu. Dlouhá léta žila v Berlíně, než se rozhodla vést kočovný život. Věnuje se keramice a sochařství, instalacím, kresbě, malbě a návrhářství. Její řeč tvarů i obrazný slovník jsou ovlivněné studiem různých kultur a náboženství. Tato afinita se u ní odráží odkazy k archetypům a univerzálním principům. Imaginární duševní světy se v jejím díle stávají vesmírem prostoupeným osobními zkušenostmi, poznáním a životním postojem.

Cora Waschke, listopad 2014